

Kohti kansallista kaupunkipuistoa

Kyselytulosten koonti koskien hoito- ja käyttösuunnitelmaa
2021

Kyselyn taustaa

Kesäkuussa 2021 kerättiin kyselyllä kuntalaisten näkemyksiä ja mielipiteitä Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman alustavista tavoitteista toimenpiteistä. Kyselyssä esitetyt tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset koottiin kevään 2021 aikana pidetyissä teematyöpalaverissa, joihin osallistui ympäristönsuojelun, kulttuurihistorian ja -ympäristön, maisemasuunnittelun, kaavoituksen, liikennesuunnittelun ja matkailun asiantuntijoita. Ehdotukset on käsitelty myös hankkeen suunnittelu- ja ohjausryhmissä.

Kysely oli avoinna 7.6.–24.6.2021 välisen ajan. Kysely toteutettiin netissä monivalinta- ja karttakyselynä. Lisäksi kyselyyn oli mahdollista vastata saavutettavassa muodossa rinnakkaisella verkkolomakkeella, jossa karttakysymykseen pystyi vastaamaan tekstin muodossa karttamerkintöjen sijasta. Tähän raporttiin on koottu sekä karttakyselyn että rinnakkaisen lomakkeen kautta saadut vastaukset, ja niitä käsitellään yhtenä kokonaisuutena.

Kyselyn ensimmäisessä osassa pyydettiin mielipiteitä Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman alustaviin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin aihekohtaisesti monivalintakysymyksillä.

Kyselyn toisessa osassa vastaajat saivat merkitä toimenpide-ehdotuksia kartalle piste- ja aluumerkintöinä osa-aluekohtaisesti. Vastaajat saivat jättää myös toimenpide-ehdotuksia ja avointa palautetta Tampereen kansalliseen kaupunkipuistoon liittyen.

Kyselyn tuloksia käytetään osana hoito- ja käyttösuunnitelman laatimista ja valmistelua.

Kyselyn tulokset on esitetty koosteessa diagrammeihin ja tekstiyhteenvedoin kyselyn rakenteen mukaisesti. Monivalintakysymyksistä on koostettu teemakohtaisesti yhteenvedot. Karttakysymyksistä on koostettu yleiskartta, josta näkee mihin piste- ja aluevastauksia on merkitty. Karttakysymyksistä on koostettu lisäksi alueittaiset yhteenvedot. Lopuksi koko kyselystä on esitetty johtopäätökset.

Kyselystä tiedotettiin Tampereen kaupungin verkkosivuilla ja tiedotuskanavissa.

Tampereen kaupunki laatii hoito- ja käyttösuunnitelman Tampereen kansallisen kaupunkipuiston tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupunginhallitus päätti 7.12.2020 (§ 514) hakemuksen jättämisestä ympäristöministeriölle Tampereen kansallisen kaupunkipuiston perustamiseksi ja hakemus on toimitettu ympäristöministeriöön tammikuussa 2021.

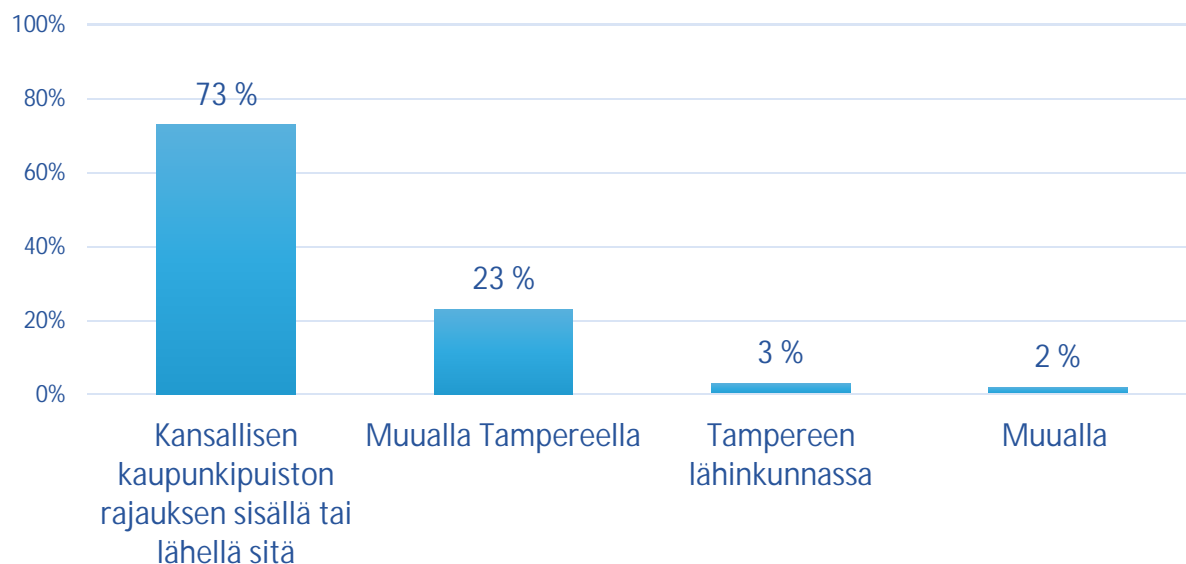
Hoito- ja käyttösuunnitelmassa kuvataan yleisellä tasolla eri alueiden arvot ja vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa linjatut tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset kansallisen kaupunkipuiston alueen hoitamiseksi ja kehittämiseksi.

Tavoitteena on, että kaupunginhallitus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman ja se toimitetaan ympäristöministeriöön vuoden 2021 aikana. Ympäristöministeriö hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelmasta koko kansallista kaupunkipuistoa koskevat yleiset ja aluekohtaiset toimenpiteet, joilla alueen erityiset arvot huomioidaan hoidossa, käytössä ja alueen kehittämisessä.

Vastaajien taustatiedot

Taustatiedot 1/3

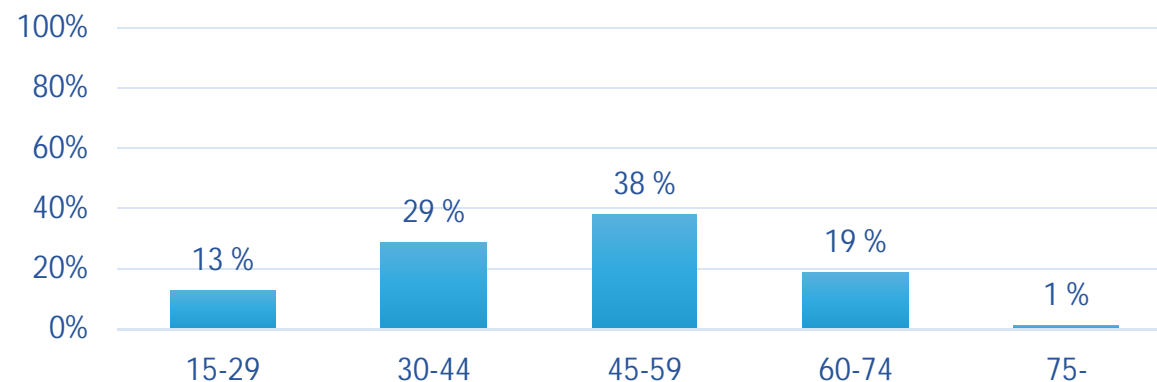
Vastaaja asuu (n=110)

Kyselyyn vastasi yhteensä 111 henkilöä.

Vastaajista suurin osa (73 %) asuu kansallisen kaupunkipuiston rajauksen sisällä tai lähellä sitä. Vastaajista 23 % asuu muualla Tampereella, 3 % lähikunnissa ja 2 % muualla.

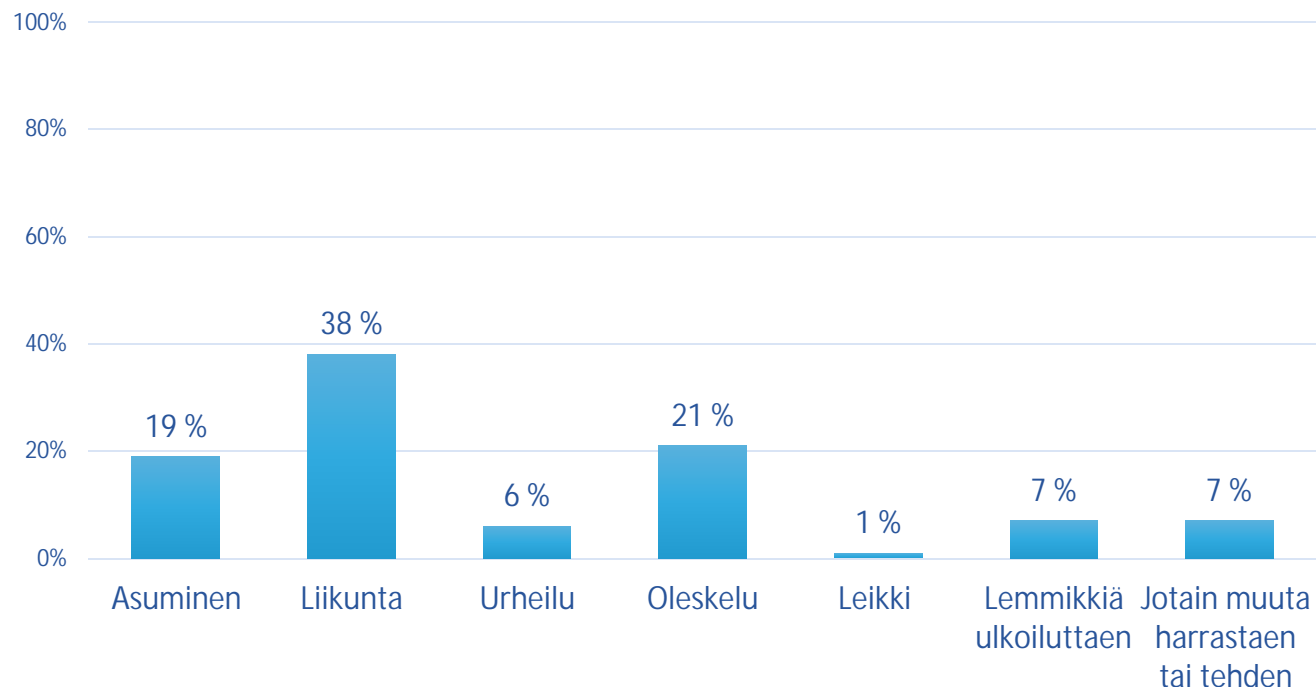
Ikä (n = 104)

Eniten (38 %) kyselyyn vastasi 45–59-vuotiaita ihmisiä. Vastaajista 29 % oli 30–44-vuotiaita, 19 % oli 60–74-vuotiaita ja loput (14 %) joko alle 30-vuotiaita tai yli 74-vuotiaita.

Taustatiedot 2/3

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alueella vietettävä aika

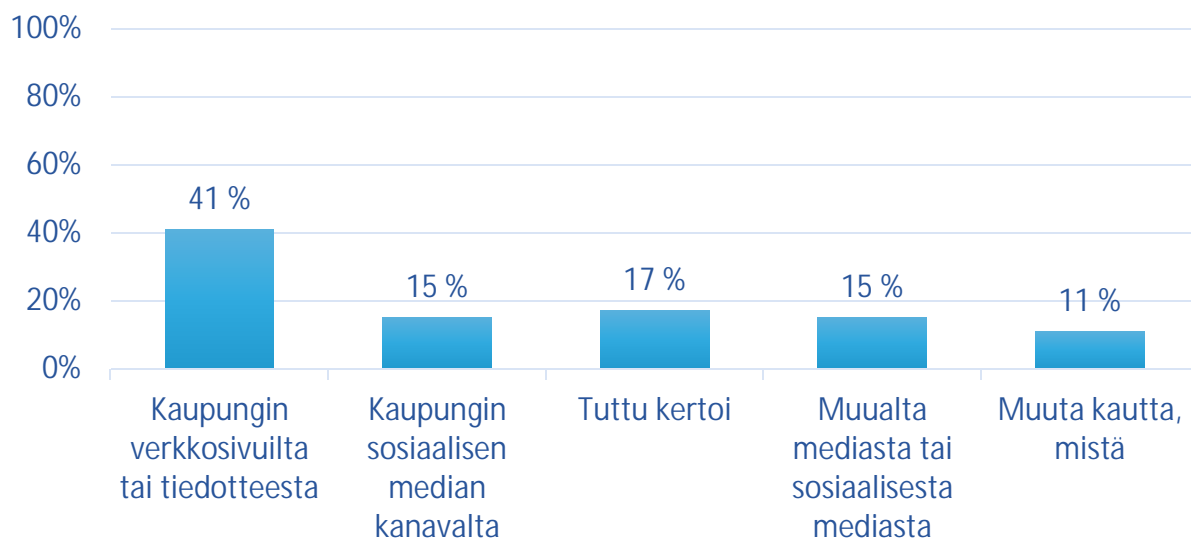
Vastaajia pyydettiin valitsemaan enintään kolme vaihtoehtoa, miten viettää aikaa Tampereen kansalliseksi kaupunkipuistoksi suunnitellulla alueella.

Useimmat vastaajista kertovat viettävänsä aikaa liikuntaa harrastaen (38 %) tai oleskellen (21 %) alueella. Lisäksi osa asuu (19 %) alueella, osa ulkoiluttaa lemmikkiä (7 %) ja osa harrastaa tai tekee jotain muuta (7 %).

Ne, jotka kertoivat harrastavansa tai tekevänsä jotain muuta, mainitsivat seuraavia asioita: luonnon ja tähtien tarkkailu, lintujen havainnointi, valokuvaus, uiminen, töiden tekeminen, luonnon äänistä ja hiljaisuudesta nauttiminen, kulkeminen kävellen tai pyörällä, kahviloissa aikaa viettäen tai omia eväitä syöden sekä kaikkia vaihtoehtoina olleita asioita tehden.

Taustatiedot 3/3

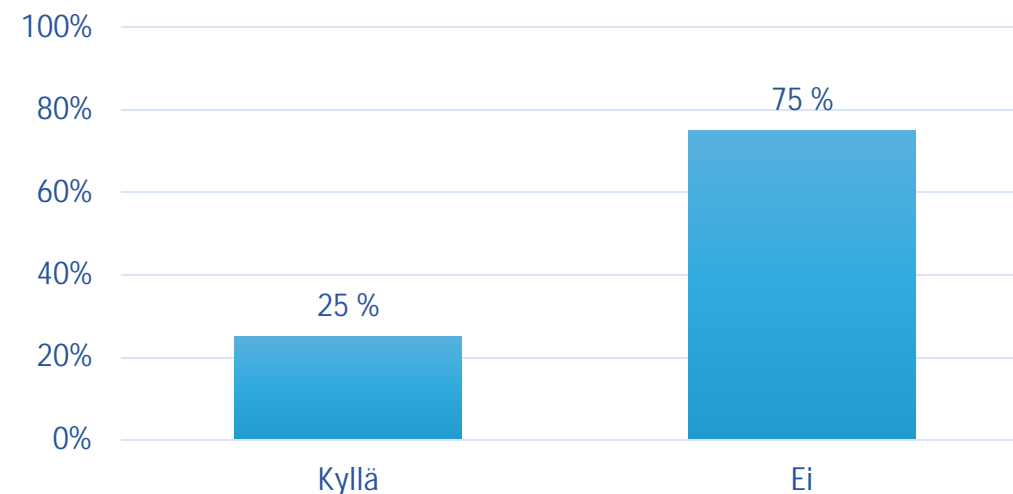
Tiedon saaminen kyselystä
(n = 111)

Vastaajista suurin osa (41 %) sai tiedon kyselystä kaupungin verkkosivuilta tai tiedotteesta. Lisäksi tietoa kyselystä on saatu tutun kautta (17 %), kaupungin sosiaalisen median kanavilta (15 %) sekä muualta mediasta tai sosiaalisesta mediasta (15 %).

Vastaajista 11 % kertoi saaneensa tiedon muuta kautta. Näitä olivat muun muassa uutiskirjeet, omakotiyhdistyksen sivut, muut Facebook-sivut tai ryhmät, paikallinen ilmoitustaulu, muiden toimijoiden kautta tai Tampere.fi-sovelluksen kautta.

Osallistuminen aikaisemmin kansallisen kaupunkipuiston valmisteluun (n=111)

Vastaajista 75 % ei ole aiemmin osallistunut Tampereen kansallisen kaupunkipuiston valmisteluun ja vastaajista 25 % on osallistunut. Valmisteluun on voinut osallistua aiemmin esimerkiksi 2019-2020 vastaamalla aiempaan verkkokyselyyn, osallistumalla asukastilaisuuteen tai antamalla palautetta nähtävillä olleesta aineistosta.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteita ovat:

1. Ekologisten yhteyksien kehittäminen
2. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
3. Vieraslajien hallinta
4. Kulttuuriympäristöjen arvojen säilyttäminen
5. Maisema-arkkitehtuurisen laadun edistäminen
6. Virkistyskäytön ja -palveluiden kehittäminen
7. Matkailun edistäminen
8. Eriyisten arvojen esiintuominen ja tunnettuuden lisääminen
9. Yhteistyön ja osallistamisen edistäminen

Hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksessa on esitetty kuhunkin tavoitteeseen liittyviä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joista kyselyssä arvioitaviksi valikoitiin 3-4 toimenpidettä kutakin tavoitetta kohti.

Tavoite 1: Ekologisten yhteyksien kehittäminen

- Tavoitetta pidettiin merkittävänä (89 % vastanneista).
- Tavoitteelle esitettyjä toimenpiteitä olivat: 1) monipuolistetaan viheralueiden kasvilajistoa ja hyödynnetään luonnonkasvilajistoa, 2) purokunnostustoimenpiteiden edistäminen, 3) kehitetään mahdollisimman leveitä ja yhtenäisiä viheryhteyksiä alueen ulkopuolisille viheralueille ja 4) tärkeät lepakoalueet huomioidaan alueiden valaistuksen suunnittelussa.
- Toimenpiteitä pidettiin pääosin tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (85–71 % vastanneista).
- Avoimista vastauksista esiin tulleita muita toimenpide-ehdotuksia olivat muun muassa viheralueiden huomioiminen ja säästäminen, kun uutta rakennetaan ja kaupunkia tiivistetään, lintujen ja hyönteisten hyvinvoinnin huomioiminen muun muassa riittävillä viherväylillä niin viheralueiden sisällä kuin alueilta toisille sekä vapaammin kasvavat alueet ajatun nurmikon sijasta.

Tavoite 2: Luonnon monimuotoisuuden edistäminen

- Tavoitetta pidettiin merkittävänä (92 % vastanneista).
- Tavoitteelle esitetyistä toimenpiteistä seuraavia pidettiin pääosin (64–87 % vastanneista) tärkeinä tai toimivina: 1) edistetään metsien monimuotoisuutta metsänkäsittelytoimenpiteissä, 2) monipuolistetaan viheralueiden kasvilajistoa ja 3) hyödynnetään paikallista kasvilajistoa sekä päivitetään säännöllisesti luonnonsuojelualueiden hoito ja käyttösuunnitelmat.
- Toimenpidettä 4) *Viheralueiden nurmikon leikkaamisen aikavälin pidentäminen* vastaajista 46 % piti tärkeänä tai toimivana, vastaajista 32 % vastasi ehkä ja 18 % ei pitänyt tavoitetta tärkeänä. Kyseisessä kohdassa mielipiteet jakautuivat useammalle eri vastausvaihtoehdolle kuin muissa tätä tavoitetta koskevissa toimenpiteissä.
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa hallittu metsien hoitamattomuus ja luonnonniittyjen lisääminen kaupungin viheralueille sekä ihmisten liikkumisesta johtuvan viheralueiden kulumisen estäminen esimerkiksi selkeillä merkityillä poluilla ja pitkospuilla.

Tavoite 3: Vieraslajien hallinta

- Tavoitetta pidettiin merkittävänä (66 % vastanneista).
- Tavoitteelle esitettyjä toimenpiteitä olivat: 1) edistetään haitallisten vieraslajien suunnitelmallista torjuntaa, 2) kehitetään talkootoimintaa vieraslajien torjumiseksi sekä 3) käytetään viheralueilla paikallista kasvilajistoa ja luonnonkasveja aiempaa enemmän.
- Toimenpiteitä pidettiin pääosin tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (66–89 % vastanneista).
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa kuntalaisten tiedottaminen sekä ohjeistaminen vieraslajeista ja niiden torjuntatoimenpiteistä, erilaisten ja uusien toimenpiteiden käyttäminen (esim. ankkapartiot), vanhojen puiden säilyttäminen viheralueilla, rantojen pitäminen "luonnonmukaisina" sekä riittävän leveitä rakentamattomia ja päällystämättömiä suojavyöhykkeitä rannoille monimuotoisuuden edistämiseksi.

Tavoite 4: Kulttuuriympäristöjen arvojen kehittäminen

- Tavoitetta pidettiin merkittävänä (83 % vastanneista).
- Tavoitteen toteutumiseksi esitettyjä toimenpiteitä olivat: 1) edistetään rakennusten käyttöä kulttuurihistorialliset arvot huomioivalla tavalla, 2) linjataan, mitkä kulttuurihistorialliset kohteet nostetaan näkyvämmiin esille esimerkiksi matkailukohteina ja mihin kohteisiin osoitetaan käyttöä vähemmän mm. kulumisen vähentämiseksi, 3) hoidetaan muinaisjäännöskohteita ja alueita Museoviraston ohjeita ja Museoviraston hyväksymiä hoitosuunnitelmia noudattaen sekä 4) kehitetään kulttuurihistoriallisten kohteiden opastusta esimerkiksi mobiilisti tai digitaalisesti maasto-opastuksen lisäksi.
- Toimenpiteitä pidettiin pääosin tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (61–88 % vastanneista).
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa kulttuurihistorian tekeminen näkyväksi, vanhoihin rakennuksiin toimintaa, johon kaupunkilaiset ja turistit ovat tervetulleita, vanhojen rakennusten ja niiden ympäristön kunnossapitoa ja korjausta sekä Eteläpuiston vanhan muotopuutarhan palauttaminen. Lisäksi toivottiin kaupunkikuvan huomioimista ja säilyttämistä silloin, kun uutta rakennetaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Tavoite 5: Maisema-arkkitehtuurisen laadun edistäminen

- Tavoitetta pidettiin merkittävänä (61 % vastanneista).
- Esitetyistä toimenpiteistä seuraavia pidettiin pääosin tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (65–81 % vastanneista): 1) huomioidaan suunnitelmien vaikutukset kaukomaisemaan ja näkymiin, 2) määritetään maisema-arkkitehtuurin kannalta säilytettävät näkymät ja toisaalta mahdollisuudet muuttaa näkymiä sekä 3) huomioidaan alueiden suunnittelussa käyttöpaineen kasvu sekä kehitetään alueiden käytön ja liikkumisen ohjausta alueiden liiallisen kulumisen estämiseksi.
- Toimenpidettä 4) *Kehitetään rantoja monimuotoisemmiksi ja saavutettavammiksi* vastaajista 56 % piti tavoitetta tärkeänä, 24 % piti ehkä tärkeänä tai toimivana ja 13 % ei pitänyt tärkeänä. Vastaajista 7 % ei osannut ottaa kantaa tähän.
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa kyselyn teemoihin liittyen virkistysalueiden, kuten uimarantojen, reittien ja oleskelupaikkojen kehittäminen ranta-alueilla, jättäen alueelle kuitenkin riittävästi luonnontilaista ympäristöä.

Tavoite 6: Virkistyskäytön ja -palveluiden kehittäminen

- Tavoitetta pidettiin merkittävänä (68 % vastanneista).
- Tavoitteen toteutumiseksi esitettyjä toimenpiteitä olivat: 1) kehitetään reittien jatkuvuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä, 2) kehitetään reittien opastusta, 3) huomioidaan alueiden kehittämisessä ja hoidossa niihin kohdistuva kasvava käyttöpaine ja kuluminen sekä 4) huomioidaan hiljaisten ja rauhallisten alueiden riittävyys.
- Toimenpide-ehdotuksia pidettiin tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (74–93 % vastanneista).
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa reittien, levähdyspaikkojen ja nuotiopaikkojen kehittäminen, luonnontilaisten paikkojen säilyttäminen, kaupunkipuiston läpikävelämisen mahdollisuuden tukeminen ("kaupunkipuisto liikuttaa ihmisen läpi viherjatkumon"), uimaranta Härmälänrantaan sekä luonnontilaisten paikkojen riittävä määrä.

Tavoite 7: Matkailun edistäminen

- Vastaajista osa (46 %) piti tavoitetta merkittävänä ja osa (43 %) ehkä merkittävänä.
- Esitetyistä toimenpiteistä seuraavia pidettiin pääosin tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (68–72 % vastanneista): 1) kehitetään eri kohteiden saavutettavuutta esimerkiksi julkisella liikenteellä, 2) kehitetään reittejä ja opastusta julkisen liikenteen pysäkeiltä kansallisen kaupunkipuiston kohteisiin sekä 3) tunnistetaan kaupunkirakenteen "pimeät paikat" ja parannetaan niiden saavutettavuutta.
- Toimenpidettä 4) *kehitetään palveluita matkailijoiden käyttöön* vastaajista 48 % piti merkittävänä ja ehkä merkittävänä 39 % vastaajista. Vastaajista 12 % ei pitänyt toimenpidettä merkittävänä.
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa matkailukohteiden ja niihin liittyvän liiketoiminnan kehittäminen niin, että tulot ohjautuisivat virkistysalueiden ja kohteiden ylläpitoon ja kehittämiseen sekä yleensä opasteiden kehittäminen. Lisäksi mainittiin matkailun kehittäminen niin, etteivät viheralueet kuormitu liikaa.

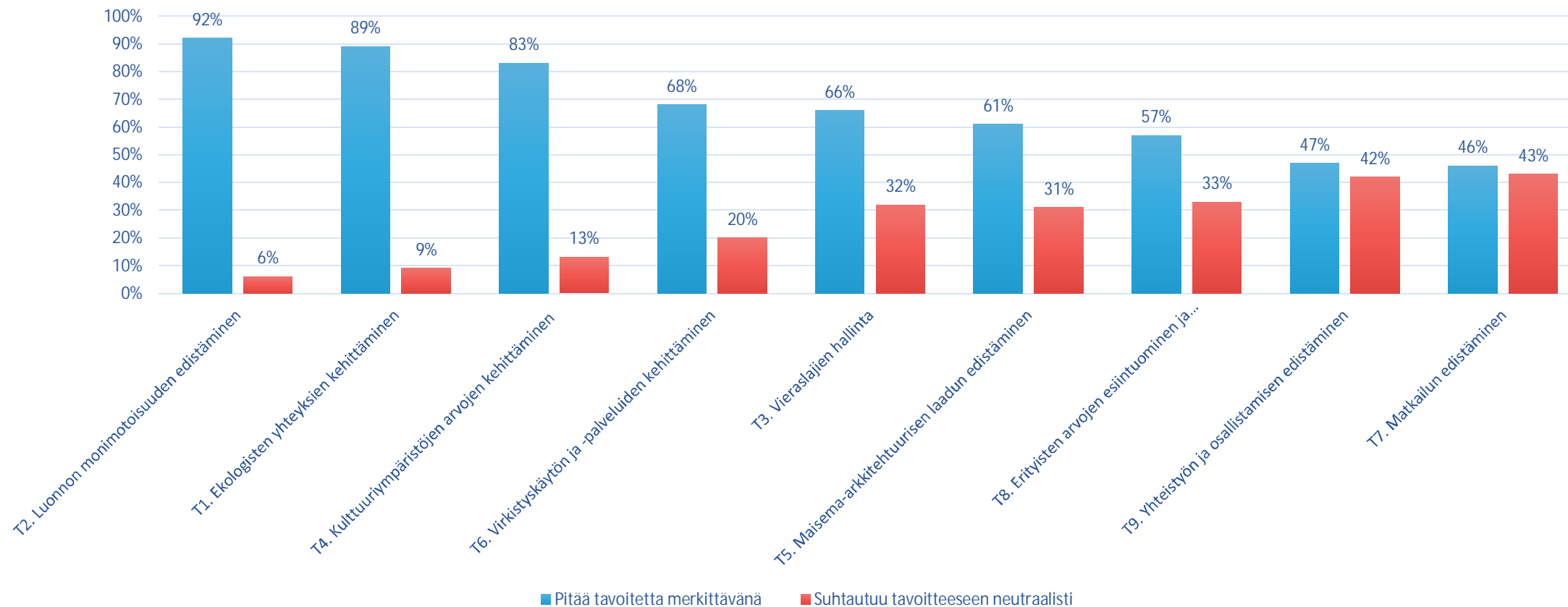
Tavoite 8: Erityisten arvojen esiintuominen ja tunnettuuden lisääminen

- Tavoitetta pidettiin merkittävänä (57 % vastanneista).
- Tavoitteen toteutumiseksi esitettyjä toimenpiteitä olivat: 1) viestitään ja tiedotetaan monipuolisesti alueen erityispiirteistä, arvoista ja eri kohteista, 2) kehitetään ja lisätään alueen opastusta sekä maastossa että mobiilisti tai digitaalisesti sekä 3) yhdistetään alueen opastusta kaupungin muuhun opastukseen.
- Toimenpide-ehdotuksia pidettiin tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (57–70 % vastanneista).
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa opastuksen ja tiedon sekä markkinoinnin lisääminen luontokohteista (esim. lehdot, korvet ja ryteiköt).

Tavoite 9: Yhteistyön ja osallistamisen edistäminen

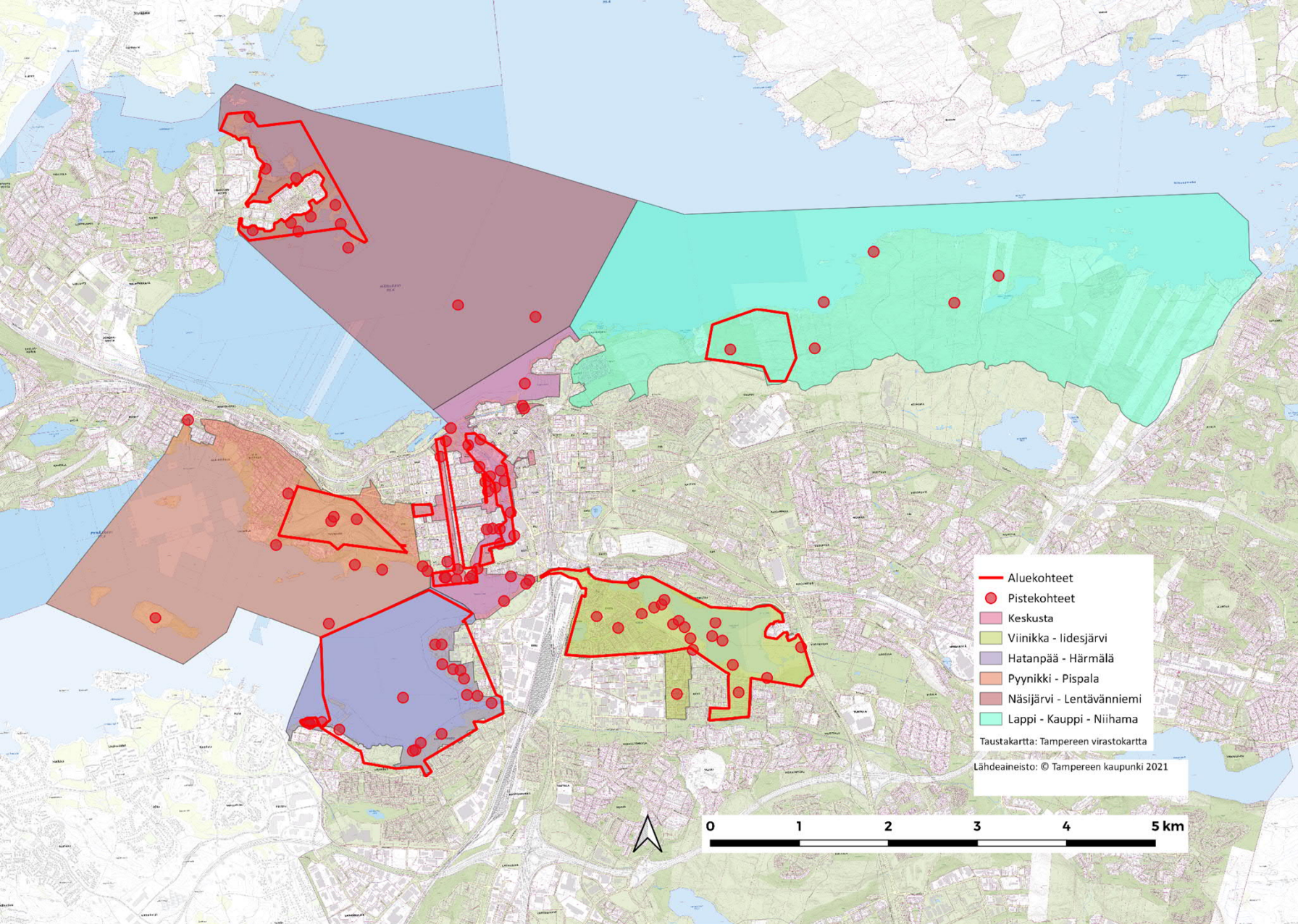
- Vastaajista osa (47 %) piti tavoitetta merkittävänä ja osa (42 %) ehkä merkittävänä.
- Tavoitteen toteutumiseksi esitetyistä toimenpiteistä seuraavia: 1) adoptoi monumentti-toiminnan ja 2) Luotsi-toiminnan kehittäminen pidettiin ehkä tärkeinä tai toimivina tavoitteen saavuttamiseksi (40–42 % vastanneista). Tärkeinä näitä toimenpiteitä piti vastaajista 29–37 %.
- 3) Talkootoiminnan kehittämistä piti tärkeänä tai toimivana 58 % vastaajista.
- Ehdotettuja muita toimenpiteitä olivat muun muassa ympäristökasvatuksen kehittäminen kerhoissa ja kouluissa, asukkaiden ja kiinteistönomistajien vuorovaikutuksen tai osallistamisen kehittäminen suunnittelussa sekä tyhjien tilojen käyttöönoton mahdollistaminen (esim. skeittipuistot, taiteilijat).

Tavoitteiden koettu merkittävyys, vertailudiagrammi:

*T1-T9 = Tavoitteiden numerot

Karttamerkinnot

Karttakysymyksissä vastaajia pyydettiin merkitsemään kartalle kehitettäviä paikkoja pistemerkintöinä sekä piirtämällä aluemerkintöjä.

Rinnakkaisella saavutettavalla lomakkeella vastaajilta kysyttiin toimenpide-ehdotuksia alueelle seuraavasti: Mitä paikkoja ja/tai kohteita alueella tulisi mielestäsi kehittää? Tulisiko jotain säilyttää, poistaa tai lisätä? Kuvaile halutessasi missä päin alueelle tekemäsi huomio sijaitsee (esim. osoite tai paikan nimi).

Karttakysymykset esitettiin osa-alueittain: Keskusta, Viinikka–Iidesjärvi, Hatanpää–Härmälä, Pyyntikki–Pispala, Näsijärvi–Lentävänniemi, Lappi–Kauppi–Niihama.

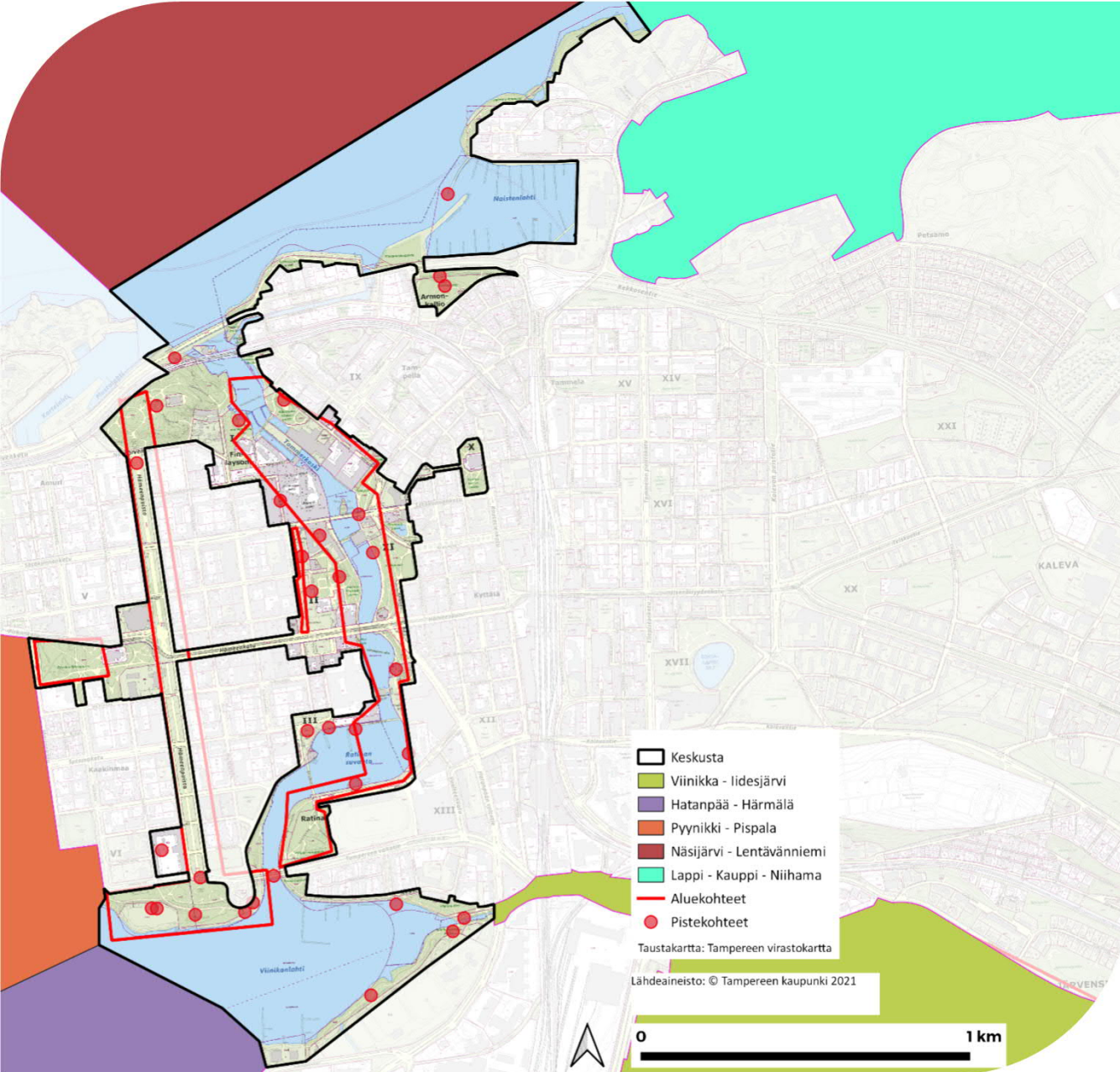
Kokonaisuudessaan kartalle merkittiin 103 pistemerkintää sekä 60 aluemerkintää. Tässä esityksessä aluekohteiden merkintä käsittää kaikki osa-alueelle tehdyt merkinnät, eli ne ovat ns. koontirajauksia. Kyselyssä annettiin myös avoimia vastauksia, jotka on koottu alueellisiin yhteenvetoihin.

Tarkemmat ja yksityiskohtaiset karttamerkintöjen sijainnit sekä vastausten sisällöt ovat kaupungin suunnittelijoiden käytävissä muun muassa hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen tukena.

Keskusta

Yhteenveto piste- ja aluemerkinnoistä:

Keskustan alueelle tehtiin 33 pistemerkinä ja 23 aluemerkinä. Pistemerkinä sijoittuivat hajautetusti koko alueelle. Aluemerkinä sijoittuivat Tammerkosken, Hämeenpuiston, Näsinpuiston, Eteläpuiston, Pyyntikin kirkkopuiston ja Keskustoriilta Frenckellinaukiolle ulottuvalle alueelle.

Keskusta

Yhteenveto piste-, alue- ja avoimista vastauksista

Kasvillisuus, luonnollisen kasvillisuuden lisääminen sekä monimuotoisuuden ja viheralueiden kehittäminen nousi useassa vastauksessa esiin.

Eteläpuiston kehittämistä puistoalueena toivottiin muun muassa lisäämällä kasvillisuutta, rakentamalla muotopuutarha, tarjoten erilaisia aktiviteetteja ja toimintoja, sekä yhdistämällä puiston ylä- ja alatasanteet. Eteläpuiston ja Hämeenpuiston yhteyttä haluttiin parantaa.

Eteläpuisto–Tammerkoski–Näsinpuisto-jatkumo nähtiin tärkeänä ja ylläpidettävänä yhteytenä. Myös kirkkopuistojen ja hautausmaiden ylläpitoon toivottiin huomiota.

Kosken ympäristön kulttuuriarvojen säilyttäminen ja esiintuominen koettiin tärkeäksi, vaikkakin muutamassa vastauksessa ehdotettiin myös kosken palauttamista takaisin vapaasti virtaavaksi.

Keskustorin ja Frenckellinaukion ympäristöön toivottiin vihreyttä, esimerkiksi parkkipaikkojen sijaan. Vanhan kirjastonpuiston turvallisuudesta kannettiin huolta. Finlaysonin katutasoon toivottiin vihreyttä.

Ratinan suvannon rantaa haluttiin kehitettävän viihtyisämmäksi sekä mahdollisiin paikkoihin uimapaikkoja.

Viinikanlahden puiston kehittämistä haluttiin tehtävän kokonaisvaltaisen suunnittelun tavoin, jossa otetaan luontoarvot huomioon.

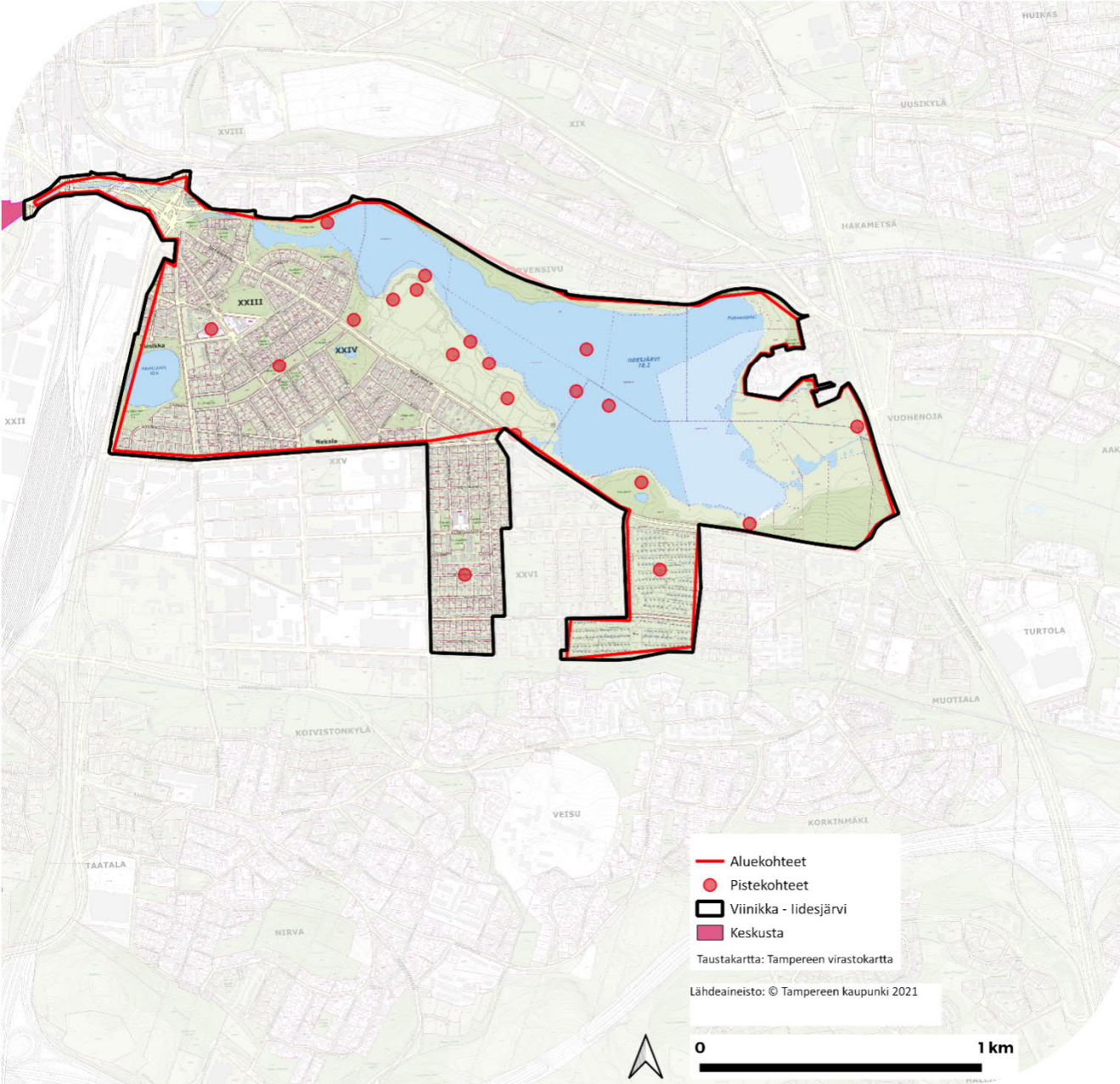
Turvallisen pyöräilyn edistämistä toivottiin selkeillä väylillä.

Viinikka-lidesjärvi

Yhteenveto piste- ja aluemerkinnoistä:

Viinikan ja lidesjärven alueelle tehtiin 20 pistemerkinä ja 19 aluemerkinä. Pistemerkinä sijoituivat pääosin lidesjärven ympäristöön, mutta myös Viinikanpuiston ja Nekalan alueelle. Aluemerkinä sijoituivat samalla tapaa lidesjärven ympäristöön ja Nekalan alueelle sekä Nekalan siirtolapuutarha-alueelle.

Viinikka–Iidesjärvi

Yhteenveto piste-, alue- ja avoimista vastauksista

Iidesjärven luontoarvot koetaan tärkeiksi niin pistemerkintöjen kuin aluumerkintöjen vastauksissa. Iidesjärvelle ehdotettiin yhteiskäyttöisiä soutuveneitä, talveksi jäälle hiihtolatuja sekä yhtenäistä järven kiertävää opastettua reittiä.

Iidesjärven eteläpuolelle ehdotettiin koirapuistoa, kirsikkapuistoa sekä turvallisia tienylityksiä.

Hevoshakaan ehdotettiin lampaita ja lehmäiä.

Nekalan siirtolapuutarha-alueelle ehdotettiin mobiiliopastusta sekä vanhan plantaasiosan kunnostamista. Nekalan siirtolapuutarha koettiin tärkeänä nähtävyytenä ja arvokkaana alueena niin alue- kuin pistemerkinnöissä.

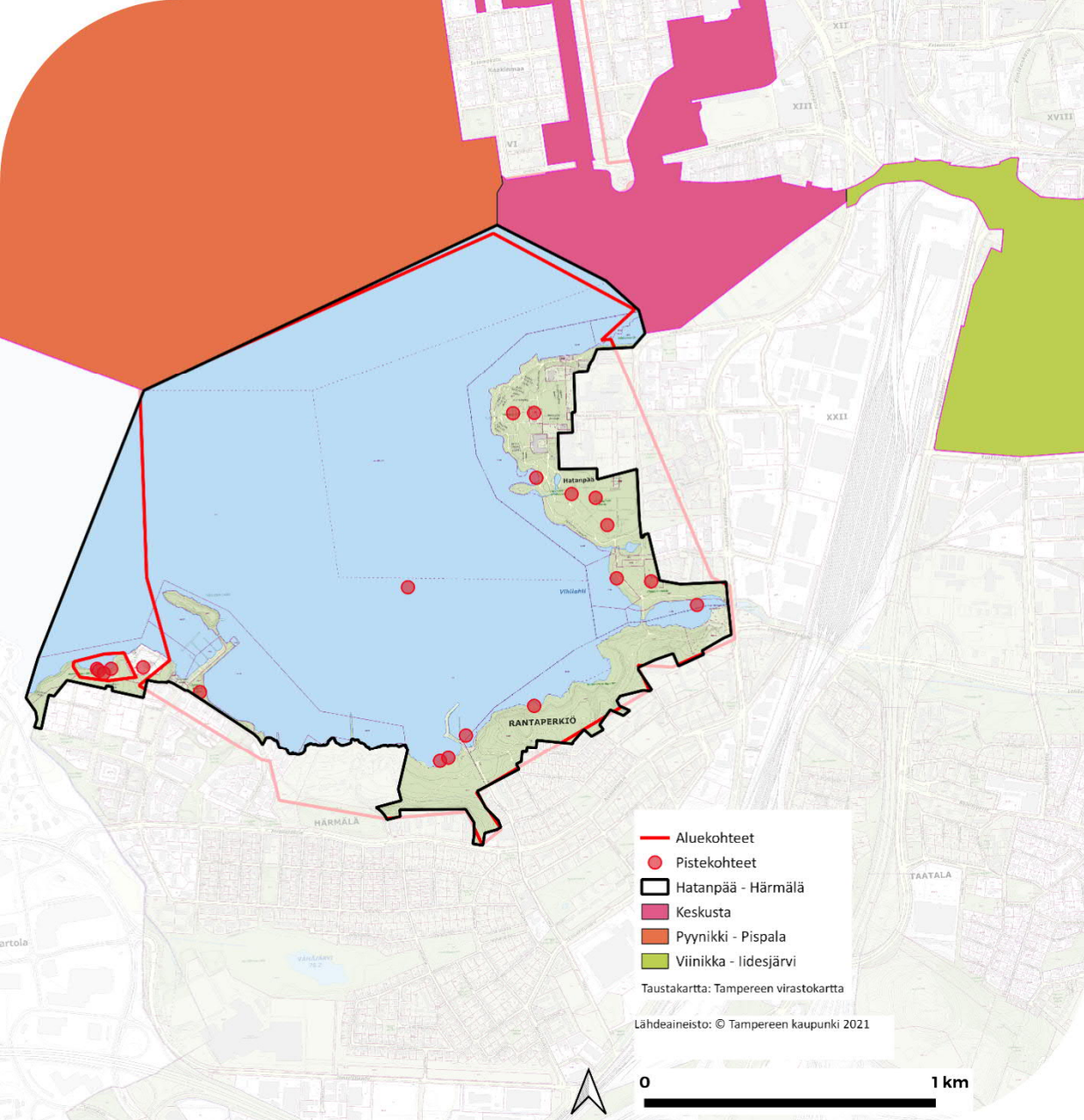
Vastaajien toimenpide-ehdotuksissa nousee esiin se, että Iidesjärven luontoarvot toivotaan säilytettäväksi korkealla tasolla tulevaisuudessa. Alueen merkitys lintujen elinympäristönä koetaan merkittävänä ja alueen kehityksen pitäisi tapahtua niiden elinoloja vaarantamatta. Iidesjärven virkistysarvoja toivotaan kehitettävän niin etteivät luontoarvot heikkene, muun muassa reittien parantamista toivotaan. Myös Iidesjärven vedenlaadun parantamista toivotaan.

Hatanpää-Härmälä

Yhteenveto piste- ja aluemerkinnoistä:

Hatanpään ja Härmälän alueelle tehtiin 20 pistemerkinä ja 9 aluemerkinä. Pistemerkinä sijoittuivat tasaisesti Hatanpään, Rantaperkiön ja Härmälän alueille. Aluemerkinä sijoittuivat koko alueelle tasaisesti.

Hatanpää–Härmälä

Yhteenvedo piste-, alue- ja avoimista vastauksista

Pyhäjärven pyöräreittiä ja rantojen kävelyreittejä toivotaan kehitettävän. Lauttaliikennettä ("vesiratikkaa") toivotaan kaupunkipuistokohteiden välille. Rantaperkiön puistoon toivotaan polkua.

Vastauksissa toivotaan, että Hatanpään kartanon alue sekä Arboretum pysyvät vähintään nykyisessä kunnossa ja toimivat alueen upeina vetonauloina.

Vastauksissa ehdotettiin Vihilahden kunnostusta, jotta linnuston elinympäristö paranisi.

Vastajaat toivovat Härmälänrantaan uimarantaa.

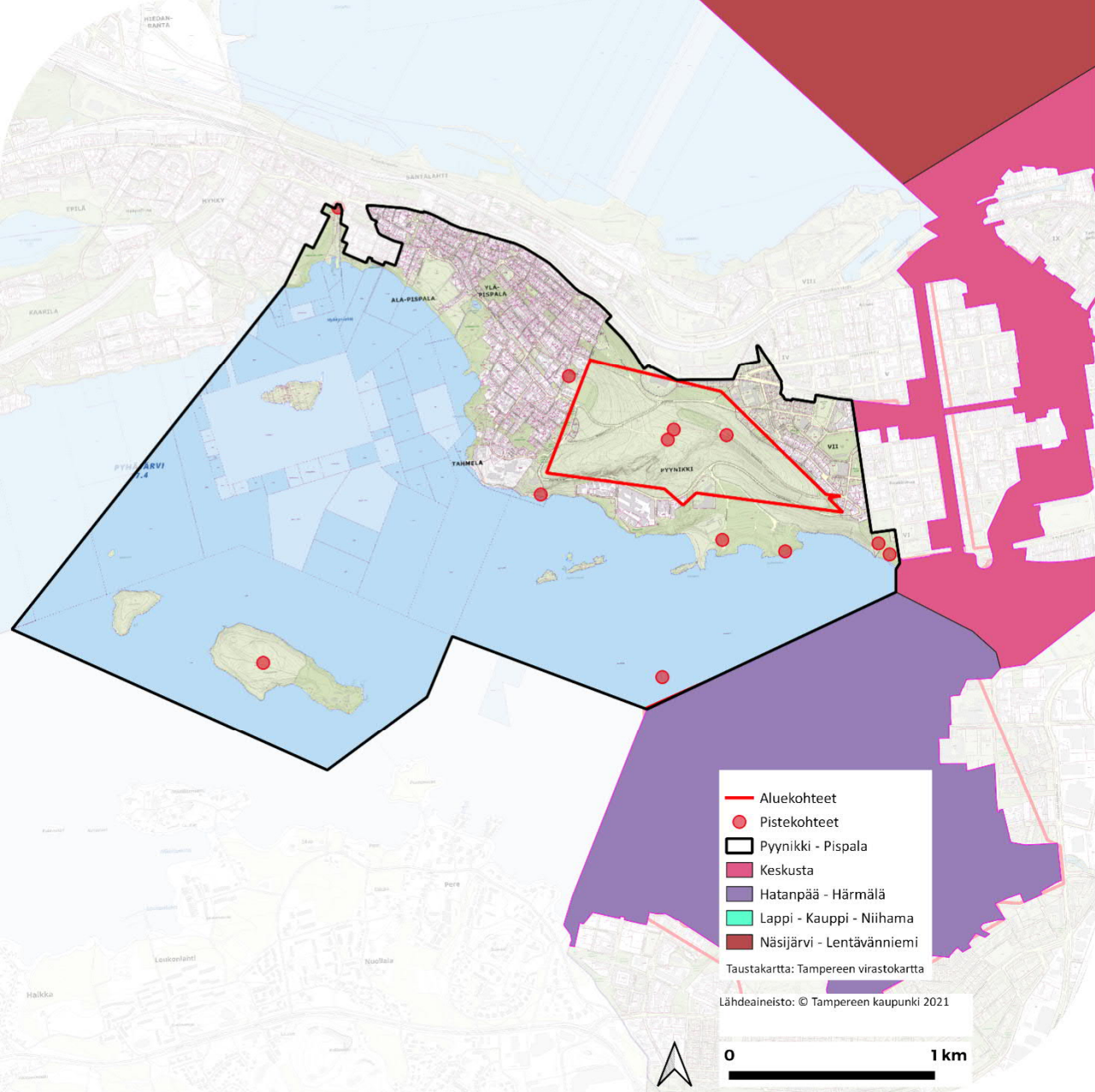
Yleisesti vehreyttä toivottiin sekä alueita, kuten Rantaperkiö ja Hatanpään ranta-alue, halutaan säästää rakentamiselta.

Pyynikki-Pispala

Yhteenveto piste- ja aluemerkinnoistä:

Pyynikin ja Pispalan alueelle tehtiin 12 pistemerkinä ja 3 aluemerkinä. Pistemerkinä sijoituivat Pyynikkiharjun, Pispalan ja Viikinsaaren alueille. Aluemerkinä sijoituivat Pyynikkiharjun alueelle.

Pyynikki–Pispala

Yhteenveto piste-, alue- ja avoimista vastauksista

Koko osa-alue koetaan vastaajien toimesta tärkeäksi kehityskohteeksi. Vastaajat kokevat Pyynikinharjun alueen merkitykselliseksi lähiluontokohteeksi, jossa reittien ja polkujen kehittämistä toivotaan niin, että reittien ulkopuolisen käytön aiheuttamaa kulumista saadaan estettyä. Vastaajat kokevat että alueen eroosio ja kuluminen alkaa näkymään varsinaisten kulkureittien ulkopuolella. Yksityisautoilu sekä autojen pysäköinti koettiin epämiellyttävänä Pyynikinharjulla.

Pyynikin luonnonsuojelualueen reittien parantamista toivottiin.

Pistemerkinnöissä Pyynikki–Pispala-alueen kehityskohteena nousi esiin myös Viikinsaaren kehittäminen, esimerkiksi grillauspaikkojen tekeminen.

Pyynikin uimarannan varustelun kunnostusta toivottiin (käymälät ja uimakopit).

Pispalan uittotunnelin kunnostusta toivotaan ympärivuotiseen käyttöön.

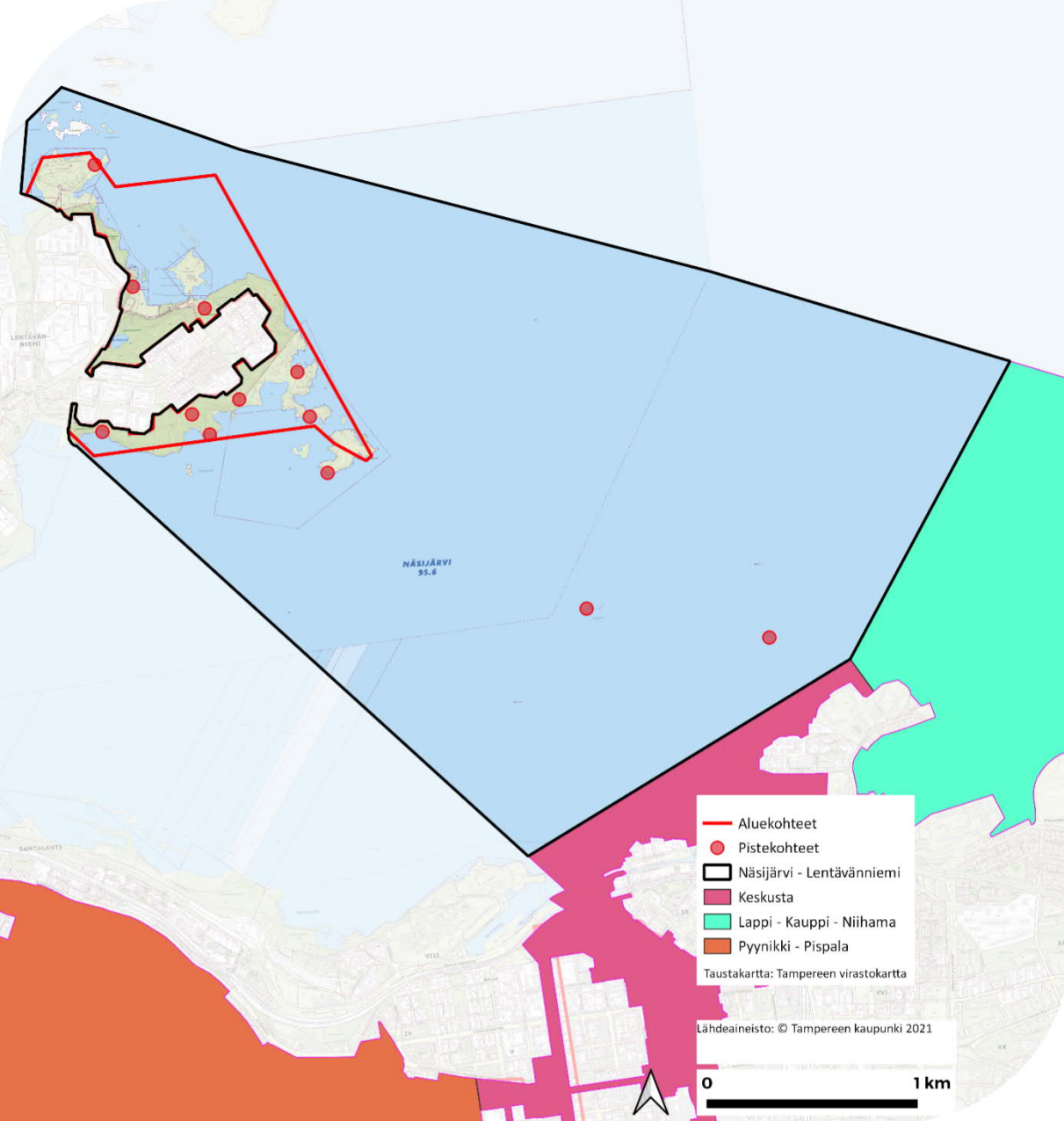
Myös pyöräilyreittejä toivottiin kehitettäväksi ja lauttaliikennettä vesireiteille lisää.

Ansiokallioon ehdotettiin hoidettua puistoa, josta aukeaa näkymä Pispalan suuntaan.

Näsijärvi-Lentävänniemi

Yhteenveto piste- ja aluemerkinnoistä:

Näsijärven ja Lentävänniemen alueelle tehtiin 12 pistemerkinä ja 6 aluemerkinä. Pistemerkit sijoituivat Lentävänniemen ja Reuharin alueelle sekä Näsijärvelle. Aluemerkinät sijoituivat myös Lentävänniemen ja Reuharin alueelle.

Näsijärvi- Lentävänniemi

Yhteenveto piste-, alue- ja avoimista vastauksista

Reuharia kiertävää kävely- ja pyörävyliää toivottiin talvikunnossapidettäväksi.

Näsijärvi nähtiin turismille suotuisana ympäristönä. Lauttaliikennettä ("järviratikkaa") toivottiin, mutta myös Näsijärven veneliikenteestä johtuvan melusaasteen vähentäminen mainittiin.

Siilinkarin kotakahvilaa kiiteltiin.

Lentävänniemeeseen toivottiin valaistuja kävely- ja pyöräilyreittejä, kuntopolkuja, ulkokuntoiluvälineitä sekä virallista uimapaikkaa. Myös luontosuunnistusreittiä ehdotettiin.

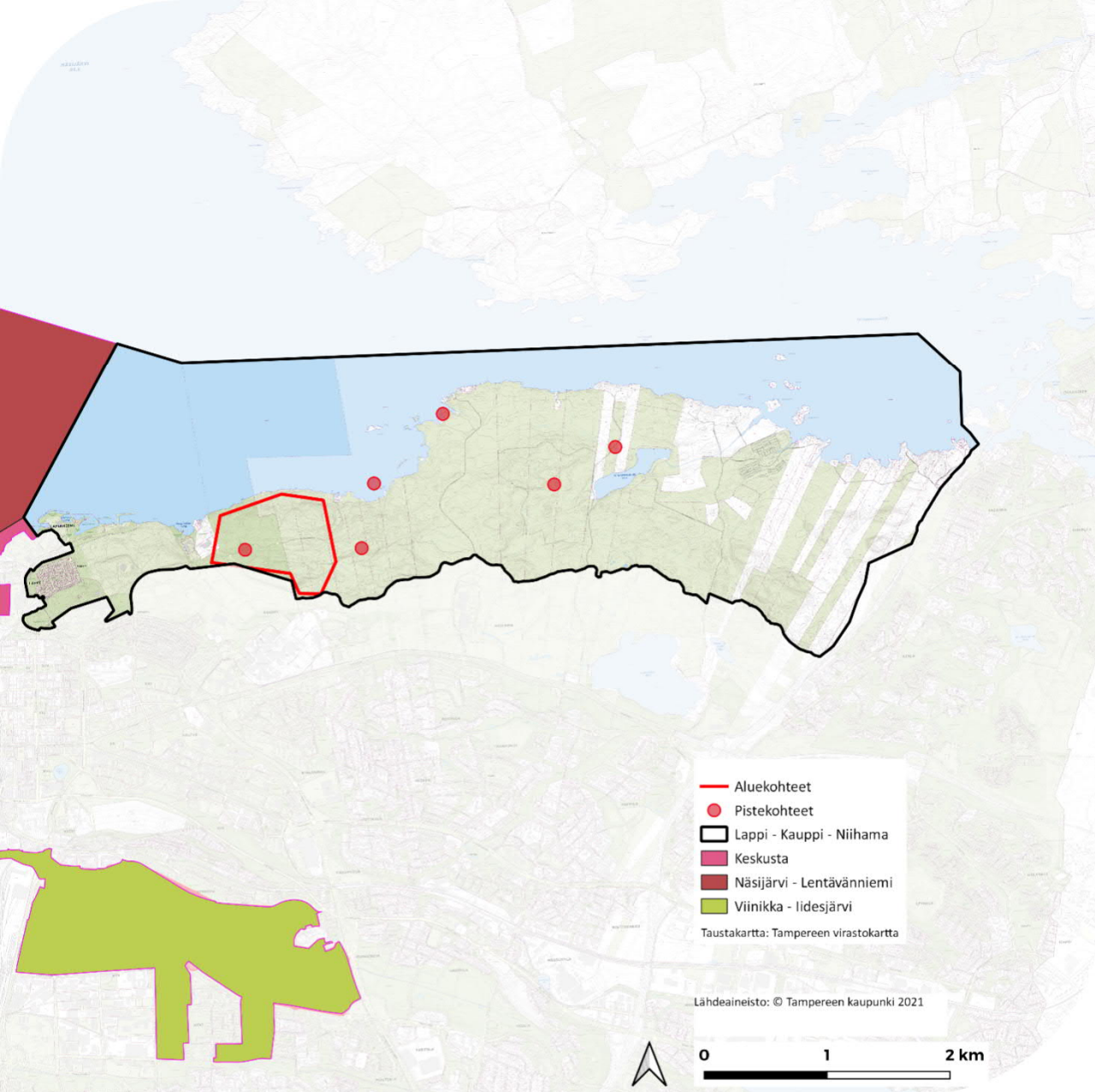
Lisäksi toivottiin "luonnonmukaisempaa" metsää puistojen sijaan. Lentävänniemelle vastaaja toivoi tiheämpää metsää, jossa harvennushakkuuta toteutettaisiin harvemmin. Rantojen säilytys mahdollisimman luonnonmukaisena koettiin tärkeäksi.

Lappi-Kauppi-Niihama

Yhteenveto piste- ja aluemerkinnoistä:

Lappi-Kauppi-Niihama-alueelle tehtiin 6 pistemerkinä ja 1 aluemerkinä. Pistekohteet sijoittuivat Soukonvuoren, Niihamanjärven ja Kaupinpuiston ympäristöön sekä näiden alueiden välille. Aluemerkinä sijoittui Kaupinpuiston alueelle.

Lappi–Kauppi–Niihama

Yhteenveto piste-, alue- ja avoimista vastauksista

Luonnonsuojelualuetta toivotaan laajennettavan ja lintujen elinympäristöjä turvattavan. Alue halutaan pitää rauhallisena, mutta sinne toivotaan myös lisää reittejä, opasteita, eväspaikkoja sekä retkeilyaluetta, jossa voisi yöpyä teltassa tai riippumatossa

Leiriytymisaluetta toivottiin Pikku-Niihaman lähelle.

Rantareittejä toivottiin, mutta toisaalta rantoja haluttiin jättää rauhaan ihmisten kulkemiselta. Opasteita toivottiin pyöräilyä varten Kaupista Niihaman majalle. Vastaajat kokevat koko alueen tärkeänä luontokohteena, jossa rakentamisen halutaan olevan hillittyä.

Metsät ja ranta-alueet koetaan tärkeäksi, joita halutaan kehittää luonnonmukaisina alueina.

Metsänhoidollisissa toimenpiteissä vastaajat toivovat hallittua hoitamattomuutta sekä ekologista ennallistamista.

Lopuksi

Johtopäätökset

- Merkittävimpänä tavoitteena pidettiin Luonnon monimuotoisuuden edistämistä (92 % kysymykseen vastanneista). Tärkeimpänä toimenpide-ehdotuksena oli *Huomioidaan hiljaisten alueiden rauhallisuus ja riittävyys 93 %*, joka liittyi tavoitteeseen *Virkistyskäytön ja -palveluiden edistäminen*.
- Vähiten merkittävänä tavoitteena pidettiin Matkailun edistämistä (46 % kysymykseen vastanneista). Vähiten tärkeänä toimenpide-ehdotuksena oli *Adoptoi monumentti-toimintatavan kehittäminen ja toimintatavasta tiedottaminen 29 %*, joka liittyi tavoitteeseen Yhteistyön ja osallistamisen edistäminen.
- Kokonaisuudessaan ehdotettuja tavoitteita pidettiin merkittävinä (Tavoitteet 1-6 ja 8: yli 50 % vastaajista / teema)
- Tavoitteita 7: Matkailun edistäminen (46 % vastaajista) ja 9: Yhteistyö ja osallistaminen (47 %) ei koettu yhtä merkittävinä.
- Toimenpide-ehdotuksia pidettiin merkittävinä (yli 50 % vastanneista) 28 kysymyksessä. Kahdessa kysymyksessä toimenpiteitä pidettiin merkittävinä (mutta alle 50 %) jotka koskivat nurmikon leikkaamisen välin pidentämistä, sekä palvelujen kehittämistä matkailijoiden käyttöön.
- Monivalintakysymysten tuloksissa tavoitteessa 9. Yhteistyön ja osallistamisen edistäminen, oli muista tavoitteista poikkeavia tuloksia. Kahta toimenpidettä pidettiin ehkä merkittävinä, kun muissa koko kyselyn teemoissa kaikissa koettiin toimenpiteet enemmistön osalta tärkeiksi tai merkittäviksi. Myös merkittävyydeltään tätä tavoitetta ei pidetty niin vahvasti merkittävänä kuin muita tavoitteita (yli 50 % vastanneista).

Johtopäätökset

- Kokonaisuudessaan kartalle tehtiin 103 pistemerkintää ja 60 aluemarkintää.
- Eniten pistemerkintöjä (33 kappaletta) ja aluemarkintöjä (23 kappaletta) tehtiin keskustan alueelle.
- Vähiten pistemerkintöjä (6 kappaletta) ja aluemarkintöjä (1 kappale) tehtiin Lappi-Kauppi-Niihama -alueelle (6 kappaletta).
- Eniten avoimia toimenpide-ehdotuksia annettiin kohteelle Viinikka–Iidesjärvi (30 kappaletta). Vähiten avoimia toimenpide-ehdotuksia annettiin alueelle Näsijärvi–Lentävänniemi (13 kappaletta).
- Vastausten toimenpide-ehdotuksissa nousivat esiin:
 - *Luonnon monimuotoisuuden edistäminen* korostui niin monivalinta- kuin karttakyselyn alue-, piste-, ja avoimissa vastauksissa. Kasvillisuuden ja eläinten hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä toivottiin yleisesti.
 - Reittien ja väylien kehittäminen jalankulkijoille ja pyöräilijöille kaupunkipuiston eri alueiden välillä ja niiden sisällä nousi esiin useasti. Opasteita (fyysisiä ja digitaalisia) toivottiin.
 - Metsänhoidollisissa toimenpiteissä toivottiin hallittua hoitamattomuutta tai harvempia välejä harvennushakkuille.
- Kyselyyn vastasi yhteensä 111 henkilöä, joista 75 % ei ollut aikaisemmin osallistunut Tampereen kansallisen kaupunkipuiston valmisteluun.
- Vertailuna: Syksyn 2019 karttakyselyyn vastasi 135 henkilöä ja lisäksi jätettiin 191 mielipidettä kirjaamoon.
- Vastaajat pitivät esitettyjä kehittämistavoitteita pääsääntöisesti merkittävinä.
- Nykyisten arvojen säilyttämistä toivottiin erityisesti Eteläpuiston ja Iidesjärven alueilla. Toisaalta monella alueella toivottiin sekä säilyttämistä, että kehittämistä.
- Kyselyn kautta saatu palaute sekä tavoitteiden ja toimenpiteiden merkittävyyden painotukset huomioidaan Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisessa. Luonnosvaiheessa asetettuja toimenpiteitä tarkennetaan ja palautteen pohjalta voidaan lisätä uusia, alueen käyttäjien ja asukkaiden tärkeiksi kokemia kehittämistoimenpiteitä.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään
Tampereen kansallisen kaupunkipuiston
hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisessa.
Lisätietoja: www.tampere.fi/kansallinenkaupunkipuisto